

Anechitoae CONSTANTIN

DREPTUL MĂRII

Copyright © 2013, **Editura Pro Universitaria**

Toate drepturile asupra prezentei ediții aparțin
Editurii Pro Universitaria

Nicio parte din acest volum nu poate fi copiată fără acordul scris al
Editurii Pro Universitaria

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
ANECHITOAIE, CONSTANTIN

Dreptul mării / Anechitoe Constantin. - București :
Pro Universitaria, 2013

Bibliogr.

ISBN 978-606-647-637-9

341.225.5(075.8)

347.79(075.8)

Abrevieri

I. Instituții, organizații interne/internaționale

A.G.N.	- Acordul european privind marile căi navigabile de importanță internațională
ANR	- Autoritatea Navală Română, organ tehnic de specialitate în subordinea Ministerului Transporturilor, Construcțiilor și Turismului, prin care aceasta își exercită funcția de autoritate de stat în domeniul siguranței navigației
AISM	- Asociația Internațională de Semnalizare Maritimă
BER	- Biroul European al Radiocomunicațiilor
BET	- Biroul European al Telecomunicațiilor
BIMCO	- Consiliul Baltic și Maritim Internațional
C.E.D.O.	- Curtea Europeană a Drepturilor Omului
CDI	- Comisia de Drept Internațional
CEE	- Comunitate Economică Europeană
C.E.E./O.N.U.	- Comisia Economică pentru Europa a Organizației Națiunilor Unite
CEMN	- Organizația Cooperării Economice a Mării Negre
CEPT	- Conferința Europeană a Administrațiilor Poștei și Telecomunicațiilor
CISMN	- Centrul Internațional de Studii al Mării Negre
CGPM	- Consiliul General pentru Pescuit în Marea Mediterană
CINA	- Comisia Internațională pentru Navigație Aeriană
CMNI	- Contractul de transport de mărfuri în navigația interioară
CPMR	- Conferința Regiunilor Maritime Periferice Europene
CR	- Comitetul Regiunilor
ECE	- Economic Commission for Europe (Comisia Economică pentru Europa)
ECSA	- Asociația Armatorilor din Comunitatea Europeană
EMSA	- Agenția Europeană pentru Siguranța Maritimă
ASPO	- Organizația Europeană a Porturilor Maritime
ETO	- (European Telecommunications Office) Biroului European de Telecomunicații
EUTELSAT	- Organizația europeană de Telecomunicații prin sateliți, încheiată la Paris 15 iulie 1982
FIATA	- Federația Internațională a Asociațiilor de Tranzitari (Agenți de Expediție). The International Federation of Forwarding Agents Associations
FSC	- Controlul statului pavilionului la navele care arborează pavilionul român și efectuează voiajuri internaționale
GMDSS	- Global Maritime Distress and Safety System (sistemul mondial pentru caz de sinistru și siguranța navigației pe mare) este emis de IGCTI ca un document distinct, prin care se recunoaște competența pentru operare în sistemul de radiocomunicații
IALA	- Asociația Internațională pentru Amenajările de Navigație
IACS	- Asociația Internațională a Societăților de clasificare
ICC	- Camera Internațională de Comerț, (International Chamber of Commerce)
ICS	- Intenational Chamber of Shipping. Camera Intențională de Shipping. (Camera Intențională de Navigației sau Camera Internațională a Marinei Comerciale)
IGCTI	- Inspectoratul General pentru Comunicații și Tehnologia Informației, instituție publică autonomă în domeniul radiocomunicațiilor și tehnologiei informației, aflată în subordinea Guvernului. (IGCTI este autoritatea competentă în domeniul radiocomunicațiilor)
ILA	- Asociația de Drept Internațional
ILO	- International Labour Organization (Organizația Intențională a Muncii – OIM)
IMB	- Biroul Maritim Internațional
IMC	- Comitetul Internațional Maritim, (International Maritime Committee)
IMCO	- Organizația Maritimă Consultativă Interguvernamentală, (Inter-Govrtnmental Maritime Consultative Organisation)
IMO	- Organizația Maritimă Internațională, (International Maritime Organisation)
I.N.C.	- Inspectoratul Navigației Civile - I.N.C., instituție publică aflată în subordinea Ministerului Lucrărilor Publice, Transporturilor și Locuinței
INMARSAT	- Organizația Internațională pentru Sateliți Maritimi

INTELSAT	- Organizația Internațională Telecomunicații prin sateliți, încheiată la Washington la 20 august 1971
INTERTANKO	- Organizația proprietarilor independenți de petroliere. Tanker Consecutive Voyage Clauses, issued by the International Association of Independent Tanker Owners
INTERVENTION	- Convenție Internațională asupra Intervenției în Marea Liberă în caz de Poluare prin Hidrocarburi, 1969/1973
ICC	- International Chamber of Commerce (Camera Internațională de Comerț de la Paris)
ICS	- Camera Intențională de Navigației sau Camera Internațională a Marinei Comerciale.
IOC	- Comisia Oceanografică Interguvernamentală
ISF	- Federația Internațională de Navigație
ISMA	- Asociația Internațională a Managerilor Navali
ITU	- International Telecommunication Union (Uniunea Internațională a Telecomunicațiilor - UIT)
ITU-T	- Telecommunication Standardization Sector (Standardizarea în Telecomunicații)
ITU-R	- Radiocommunication Sector (Radiocomunicații)
ITU-D	- Telecommunication Development Sector (Dezvoltare și Telecomunicații)
IUMI	- Uniunea Internațională a Asigurărilor maritime, (International Union of Marine Insurance)
MEPC	- Subcomitetul pentru protecția mediului, din cadrul IMO
MSC	- Comitetul pentru siguranța maritimă (Marine Safety Committee - MSC)
OCDE	- Organisation for Economic Cooperation and Development (Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică)
OCEMN	- Organizația Cooperării Economice a Mării Negre
OCIMF	- Forumul Companiilor Internaționale Maritime. Oil Companies International Marine Forum
OIM	- Organizația internațională a muncii (vezi ILO)
OMC	- Organizația Mondială Comerțului
OMI	- Oficiul pentru Migrația Internațională (International Migration Office)
OMM	- Organizația Meteorologică Mondială
ONU	- Organizația Națiunilor Unite
OSV	- Codul pentru efectuarea în siguranță a transportului mărfurilor și persoanelor de către navele de aprovizionare.
OTM	- Operator de transport Multimodal
PANHOLIB	- Țări ce acordă navelor pavilion de complezență
P&I	- Club de Protecție și Despăgubire, (Protection and Indemnity Clubs)
RIS	- Serviciul de Informații pe căile navigabile interioare
RNR	- Registrul Naval Român
SNT	- Societăți Transnaționale
UE	- Uniunea Europeană
UIT	- Uniunea Internațională a Telecomunicațiilor (vezi: ITU)
UNCITRAL	- Comisia Națiunilor Unite pentru Dreptul Comercial Internațional, (United Nations Commission for International Trade Law)

II. Convenții internaționale

AFS	- Convenția Internațională din 2001 privind controlul sistemelor antivegetative dăunătoare utilizate la nave.
A.G.N.	- Acordul european privind marile căi navigabile de importanță internațională
A.G.T.C.	- Acordul european privind marile linii de transport internațional combinat și instalații conexe
BIMCO	- Conferința Maritimă Internațională și Baltică, (Baltic and International Maritime Conference)
CLC 1969	- Convenția internațională pentru răspunderea civilă pentru daune produse prin poluare cu hidrocarburi
CMI	- Conferința Maritimă Internațională
CSC	- Convenției Internaționale pentru Siguranța Containerelor (CSC) 1972
FAL 1965	- Convenția (FAL) privind facilitarea traficului maritim internațional (Facilitation Committee), Londra, 9 aprilie 1965, la care România a aderat prin Ordonanța Guvernului nr. 68/1999 și ale Normelor Metodologice de punere în aplicare a acestei convenții aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1335/2000
FUND	- Convenția și protocolul Internațional pentru Crearea unui Fond Internațional pentru Daune Datorate Poluării prin Hidrocarburi, (FUND) 1971
GATT	- Acordul General pentru Tarife și Comerț

HNS 1996	- Convenția internațională pentru responsabilitatea și compensații în cazul daunelor provocate la transportul mărfurilor periculoase și toxice pe mare
ILO	- Convenția nr. 147/1976 Nave comerciale. Standarde minime
LC	- Comitetul legislativ (Legal Committee)
LL 66	- Convenția internațională din 1966 (LL 66), privind liniile de încărcare. LOAD LINES 1966 (Load Line)
LLMC 1976	- Convenția pentru limitarea răspunderi în cazul pretențiilor maritime
MARPOL 73/78	- Convenția internațională din 1973 pentru prevenirea poluării de către nave, modificată prin Protocolul încheiat la Londra la 17 februarie 1978, la care România a aderat prin Legea nr. 6/1993, la anexele I, II și V și prin Ordonanța Guvernului nr. 38/2001 la anexa III, cu amendamentele ulterioare acceptate
OILPOIL	- Convenția Internațională pentru Prevenirea Poluării Apelor prin Hidrocarburi
OPRC 1990	- Convenția internațională pentru pregătirea, reacția și cooperarea în cazul poluării cu petrol
PAL	- Convenția (PAL) asupra Transportului pe Mare al Pasajerilor și Bagajelor, Atena, 1974
PNUE/UNEP	- Programul Națiunilor Unite pentru Mediu
SALVAGE 1989	- Convenția internațională pentru salvare
S.A.R. 79	- Convenția internațională (S.A.R.) din 1979 privind căutarea și salvarea pe mare, adoptată de Conferința internațională din 1979 privind căutarea și salvarea pe mare, organizată de Organizația Maritimă Internațională la Hamburg în perioada 9-27 aprilie 1979, la care România a aderat prin Ordonanța Guvernului nr. 115/1998, aprobată cu modificări prin Legea nr. 31/1999
SOLAS 74	- (Safety of life at Sea). Convenția internațională din 1974 pentru ocrotirea vieții omenești pe mare, încheiată la Londra la 1 noiembrie 1974, modificată și completată prin Protocolul din 1988, la care România a aderat prin Decretul Consiliului de Stat nr. 80/1979, cu amendamentele ulterioare acceptate
STCW 78/95	- Convenția internațională privind standardele de pregătire a navigatorilor, brevetare/atestare și efectuare a serviciului de cart, adoptată la Londra la 7 iulie 1978 (STCW 1978), cu amendamentele ulterioare
TONNAGE 69	- Convenția internațională asupra măsurării tonajului navelor, încheiată la Londra la 23 iunie 1969, la care România a aderat prin Decretul Consiliului de Stat nr. 23/1976
UNCED	- Conferința Națiunilor Unite asupra Mediului și a Dezvoltării
UNCTAD	- Conferința Națiunilor Unite pentru Comerț și Dezvoltare, (United Nations Conference on Trade and Development)

III. Acte normative interne/internaționale, Coduri

alin.	- Aliniat
art.	- Articol
B.Of.	- Buletinul Oficial
C.civ.	- Codul civil
C.civ. fr. (it) (g)	- Codul civil francez (italian) (german)
C.D.H.	- Culegere de decizii și hotărâri ale Curții Constituționale a României pe anul....
C.com.	- Codul Comercial Român
C.com. fr. (it) (g)	- Codul comercial francez/ (italian) (german)
C. fam.	- Codul familiei
C. m.	- Codul muncii
Codul FTP	- Codul internațional pentru aplicarea metodelor de încercare la foc
Codul IBC	- (Internațional Bulk Chemical) codul internațional pentru construcția și echiparea navelor care transportă produse chimice periculoase în vrac, adoptat de Comitetul Securității Maritime (CSM) al OMI prin Rezoluția MSC.4(48) și devenit obligatoriu prin prevederile Convenției SOLAS, cap. VII, adoptat și de Comitetul pentru Protecția Mediului Marin (CPMM) al OMI prin Rezoluția MEPC.19 (22) și devenit obligatoriu prin prevederile Convenției MARPOL 73/78, anexa II, pentru navele-cisternă care transportă mărfuri chimice periculoase, construite la sau după 1 iulie 1986, cu amendamentele adoptate, pe care România l-a acceptat prin Legea nr. 72/2003
Codul BC	- Codul pentru operarea în siguranță a mărfurilor solide în vrac.
Codul BCH	- Codul pentru construcția și echiparea navelor care transportă produse chimice periculoase în vrac (Bulk Chemicals), pe care România l-a acceptat prin Legea nr. 68/2003

Codul IBC	- Codul Internațional pentru construcția și echipamentul navelor pentru transportul în vrac al produselor chimice periculoase pe care România l-a acceptat prin Legea nr. 72/2003
Codul IGC	- (International Gas Carrier), Codul internațional pentru construcția și echiparea navelor care transportă gaze lichefiate în vrac adoptat de CSM al OMI prin Rezoluția MSC.5(48) și devenit obligatoriu prin prevederile Convenției SOLAS, cap. VII, pentru navele care transportă gaze, construite la sau după 1 iulie 1986, cu amendamentele adoptate, pe care România l-a acceptat prin Legea nr. 71 din 2003
Codul IMDG	- (International Maritime Dangerous Goods). Codul maritim internațional de mărfuri periculoase, adoptat prin Rezoluția A.716(17) a Organizației Maritime Internaționale (OMI) la 6 noiembrie 1991, la care face trimitere cap. VII din Convenția SOLAS, cu amendamentele adoptate
Codul INF	- (Irradiated Nuclear Fuel), codul internațional pentru siguranța transportului de combustibil nuclear iradiat, plutoniu și deșeuri puternic radioactiv la bordul navelor, adoptat prin Rezoluția MSC.88(71) a CSM al OMI la 27 mai 1999 și introdus în Convenția SOLAS la cap. VII partea D, prin Rezoluția MSC.87(71), adoptată la 27 mai 1999
Codul I.S.M.	- Codul internațional de management pentru exploatarea în siguranță a navelor și pentru prevenirea poluării, pe care România l-a acceptat prin Legea nr. 85/1997
Codul ISPS	- Codul internațional de securitate al navelor și porturilor (International Ship and Port Facility Security Code) adoptat de conferința diplomatică a guvernelor contractante ale SOLAS Londra, 9-13 decembrie 2002
Codul LSA	- Codul internațional al mijloacelor de salvare
Codul HSC 1994	- Codul Internațional pentru siguranța navelor de mare viteză
Codul MODU 1979	- Codul pentru construcția și echipamentul unităților mobile de foraj marin
Codul SPS	- Codul de siguranță pentru nave cu destinație specială
COLREG 72	- Regulamentul Internațional pentru Prevenirea Abordajelor pe Mare, Londra, 1972
C. pen.	- Codul penal
C. proc. civ.	- Codul de procedură civilă
C. proc. pen.	- Codul de procedură penală
H.G.	- Hotărârea Guvernului
M. Of.	- Monitorul Oficial al României Partea I
O.G.	- Ordonanța Guvernului
O.U.G.	- Ordonanța de urgență a Guvernului
Paragr.	- Aliniat

IV. Periodice

An. Dob.	- Analele Dobrogei
An. U. Ov.	- Analele Universității "Ovidius" – facultatea de drept
An. UMC	- Analele Universității Maritime Constanța
An. M.M.R.	- Anuarul Muzeului Marinei Române
ARS AEQUI	- Revista ARS AEQUI, Revista de studii și cercetări sociale și juridice, facultatea de drept, Universitatea „Ovidius” Constanța
B.C.C.I.C	- Buletinul Camerei de Comerț și Industrie Constanța
B.I.P.E.P.M.	- Buletin informativ referitor la politica europeană în domeniul porturilor maritime și al transporturilor maritime
B.P.C.C.A.	- Buletinul Porturilor și Căilor de Comunicație pe apă
D.E.C.	- Dobrogea economică Constanța
D.J.C.	- Dobrogea Jună Constanța
F.C.	- Farul Constanței
J.N.	- Revista Justiția Nouă
P.C.	- Portul Constanța
P.C.	- Pontica Constanța
R.R.D.	- Revista Română de Drept
T.N.	- Transporturi Navale, Revistă editată de Catedra de Navigație și Transport Maritim a Universității Maritime Constanța

V. Alte abrevieri

Apud	- (La) Se întrebuițează când în text am folosit un citat dintr-o lucrare pe care nu l-am citat direct ci l-am preluat dintr-o altă lucrare citată
B.B.	- Black Book - carte neagră. Publicație editată de „Lloyd's Register”, în care sunt trecute navele pierdute prin scufundare, eșuare sau incendiu.

Bd.	- Babord
B.L.	- Black List – lista neagră. Listă întocmită de autoritățile portuare sau de guvernele unor state, în care sunt înscrise navele suspecte sau indezirabile.
Certificat IOPP	- Certificatul internațional de prevenire a poluării cu hidrocarburi IOPP
Cf	- (Confero), indică o comparație între paragrafe diferite de izvoare, între puncte de vedere diferite sau asemănătoare (cf. - a se compara cu)
CIF	- Clauză în C/P <i>cost, asigurare, navlu</i>
COW	- Spălarea tancurilor de marfă cu țigeti la navele petroliere
COF	- Certificat care atestă starea tehnică bună a navei, eliberat de către o organizație recunoscută
CNLS	- Certificat pentru substanțe lichide nocive
CRB	- Jurnal de înregistrare a mărfii pentru tancuri
C/P	- Charter Party
DdS	- Declarația de securitate
Dw	- Deadweight (este greutatea – în tone – pe care o transportă nava în bune condiții de navigabilitate)
Dwc.	- Deadweight-cargo (este greutatea mărfurilor pe care o navă o poate transporta, exprimate în tone).
Dwt.	- Tonaj deadweight
GOC	- Certificat de operator global
E.D.P.	- Editura Didactică și Pedagogică
Ed.	- Editura
ed.	- Ediția
ESFP	- Evoluția securității facilităților portuare
ESN	- Evaluarea securității navei
Ibidem	- Trimiteri succesive la același autor și aceeași lucrare, doar dacă între prima trimitere și următoarea nu s-a intercalat o altă notă
Idem	- În cazul unui autor care are mai multe lucrări, înlocuiește numele autorului, urmând a se scrie doar titlurile lucrărilor sau articolelor
INCOTERMS	- Reguli ce stabilesc Termeni Comerciali Internaționali, 1953
ITCP	- Sporirea capacității tehnicii-legislative a țărilor în curs de dezvoltare printr-o asistență tehnică amplificată în cadrul programului tehnic integrat de cooperare
IYO 1998	- International Year of the Ocean (Rezoluția ONU prin care a declarat anul 1998 – anul internațional al Oceanelor)
LNG	- Gaze naturale lichefiate
Manualul P&A	- Manualul de aranjamente tehnice și proceduri
Mm.	- Mile marine. (1Mm = 1.852 m)
Nd.	- Nod (1 Nd = milă marină pe oră sau 1.852 m pe oră).
Op. cit.	- Opera citată
OEB	- Jurnalul de înregistrări a hidrocarburilor
OSC	- Persoană desemnată cu securitate companiei
OSN	- Persoană desemnată cu securitate navei
OPSFP	- Persoană (ofițerul) desemnată cu securitatea facilităților portuare
ORS	- Organizație recunoscută de securitate
OSR	- Organizație de securitate recunoscută
PSC	- Extinderea pe baze regionale (Port State Control)
PSFP	- Planul de securitate a facilităților portuare
PSN	- Planul de securitate a navei
RIPAM	- Regulile internaționale pentru prevenirea abordajelor pe mare
ROC	- Certificat limitat de operator în zona A1
RSB	- Regulamentul serviciului la bordul navelor maritime comerciale
TB	- Tonajul brut (TB), tonajul brut al navei calculat în conformitate cu prevederile Convenției internaționale asupra măsurării tonajului navelor, încheiată la Londra la 23 iunie 1969
TBR	- Tonajul brut redus (TBR) - tonajul tancurilor petroliere calculat în conformitate cu prevederile Ordonanței Guvernului nr. 76/2000
Td.	- Tribord
Tdw	- Tone deadweight

Titlul I

CONSIDERAȚII GENERALE ASUPRA DREPTULUI MĂRII

„Nu fac decât să trasez drumul,
alții îl vor amenaja.”
Teilhard de Chardin

Capitolul I CARACTERUL TRADIȚIONAL AL DREPTULUI MĂRII

Afirmarea unei subramuri de drept de sine stătătoare, intitulată *dreptul mării* a fost, și este încă, pe larg discutată, având în vedere că această instituție juridică, este studiată în cadrul uneia dintre cele mai vechi ramuri de drept - dreptul internațional public, care își rezervă capitole întregi *regimului spațiilor internaționale*¹ – printre cele mai importante fiind: marea liberă, zona contiguă, marea teritorială, zona economică exclusivă, platoul continental etc.

În doctrina națională găsim expresii diferite, atribuite disciplinei – *dreptul mării*, studiate în cadrul unor capitole/secțiuni ale dreptului internațional public, după cum urmează: „*Teritoriul în dreptul internațional*”²; „*Zone maritime cu regim special*”³; „*Reglementările juridice*

¹ Din punct de vedere al terminologiei, în doctrină se folosesc diferite formulări, ca de pildă „spații de folosință internațională” sau „spații extrateritoriale”, denumite deseori „domeniul public internațional” (în engleză *internațional commons*). Vezi Bolintineanu, Alexandru; Năstase Adrian; Aurescu, Bogdan. *Drept internațional contemporan, ediția a II-a*. București: Ed. ALL BECK, 2000, p 217.

² Geamănu Grigore. *Drept internațional contemporan. Vol. I*, București: Ed. Didactică și Pedagogică, 1975, pp. 475-596; Crețu Vasile. *Drept internațional public*. București: Ed. Fundației „România de Măine”, 1999, pp. 103-126; Capitolul X: Teritoriul de stat; Capitolul XI: Zone maritime asupra cărora statele exercită drepturi suverane exclusive; Capitolul XII: Zone cu regim special; Capitolul XIII: Teritorii care alcătuiesc patrimoniul comun al întregii omeniri, în: Carmen Grigore, Ion Suceavă, Ionel Cloșcă. *Drept internațional public*. București, Ed. V.I.S. Print, 2001, pp.192-278.

privind diversele zone ale mării și fluviilor internaționale”⁴; „Teritoriul de stat și regimurile internaționale ale unor spații în dreptul internațional contemporan”⁵ „Mări, strâmtoări și canale”⁶; „Spații supuse suveranității statului în cadrul cărora el exercită anumite activități specifice”⁷ „Spații nesupuse suveranității statelor”⁸ „Spațiul în dreptul internațional contemporan. Dreptul mării”⁹ „Spații în dreptul internațional”¹⁰; „Dreptul mării. Regimul juridic al spațiului cosmic”¹¹ și nu în ultimul rând, capitole întregi denumite „Dreptul mării”¹².

Un mic bilanț privind doctrina¹³ juridică dedicată exclusiv *Dreptului mării*, care a creat bazele acestei discipline, cu implicații teoretice în

³ Diaconu Ion. *Curs de drept internațional public*, București: Casa de editură și presă „Șansa SRL”, 1993, pp. 130-132.

⁴ Manea Constantin, Crauciuc Olimpiu A. G. *Tratat de Drept Internațional Maritim Internațional Public, vol. 1*. Constanța: Editat de Institutul de Marină “Mircea cel Bătrân”, 1978, pp. 87-489.

⁵ Miga-Besteliu Raluca. *Drept internațional. Introducere în drept internațional public*. București: Ed. ALL, 1998, pp. 221-245.

⁶ Diaconu Ion. *Curs de drept internațional public*, București: Casa de editură și presă „Șansa SRL”, 1993, pp. 132-139.

⁷ Nicolae Ecobescu, Victor Duculescu. *Drept internațional public*. București: Ed. Hyperion XXI, 1993, pp. 290-296.

⁸ Idem, pp. 290-296.

⁹ Capitolul VIII...Secțiunea a 3-a. Dreptul mării. În: Scăunaș Stelian. *Drept internațional public*. București: Ed. C. H. Beck, 2007, pp. 257-278.

¹⁰ Diaconu Ion. *Tratat de drept internațional public. Vol. II*. București: Ed. Lumina Lex, 2003, pp. 216-341.

¹¹ Miga-Besteliu Raluca. *Drept internațional public. Vol. I*. București: Ed. All Beck, 2005, pp. 161- 171.

¹² *Dreptul mării* în: Dumitra Popescu, Florian Coman, *Drept internațional public*. București: Ed. Ministerului de Interne, 1993, pp. 125-144; *Cap. XI. Dreptul mării* în: Niciu Marțian I. *Drept internațional public*. Arad: Ed. Servo-Sat, 2001, pp. 83-103; Capitolul 8 *Dreptul mării* în: Coman, Florian. *Drept internațional public, Vol. II*, București: Ed. SYLVI, 2001, pp. 5-21.

¹³ Termenul „doctrină” este însă în dreptul internațional un termen dual. În afara operei analitice a unei elite de publiciști specializați în domeniul internațional, termenul mai desemnează și un anumit program de politică internațională, de asemenea o luare de poziție oficială și publică, atunci când conduita statelor într-o anumită materie internațională (de exemplu, materia recunoașterii internaționale a statelor) este contradictorie și se consideră că se impune fie o recunoaștere, fie un protest. Cele mai cunoscute poartă numele oficialităților care le-au emis: Doctrina Monroe, Hallstein, Tobar, Estrada, Stimson, Drago, Wilson, Brejnev, etc. Pentru o trecere în revistă a doctrinelor politico-juridice clasice, vezi: Paul Fauchille, *Trăit de droit internațional public*. Paris: Lib. A. Rousseau, 1922, t. I, p. 305 et seq. Citat de: Valentin Constantin. *Doctrină și jurisprudență internațională*. Timișoara: Ed. Universității de Vest, 2004, p. 13.

studiul și aplicarea prevederilor Convențiilor internaționale în domeniu, este limitat din păcate.

Amintim opera de căpătâi în domeniu - intitulată „Dreptul mării” publicată în anul 1980, a profesorului Dumitru Mazilu¹⁴.

Tensionarea pozitivă a competiției între teoreticieni și practicieni în domeniul dreptului mării, cu obligarea celor dintâi la o permanentă „aducere la zi”, s-au încumetat spre aducere la lumina tiparului - amintind în ordinea publicării, doar următorii autori: Mircea I. Popescu¹⁵; Ilie Marian¹⁶ și Comandor (rtg) Constantin Manea în coautorat cu Comandor dr. Marian Moșneagu¹⁷.

Este necesar a aminti că și în domeniul disciplinei *dreptul mării*, doctrina „publiciștilor celor mai calificați ai diferitelor națiuni” posedă o funcție bine definită printr-o normă de drept pozitiv, funcția de „mijloc subsidiar de determinare a regulii de drept”¹⁸.

Necesitatea dezvoltării unei discipline juridice spre o direcție de specializare, cu rezultate deja deosebite în plan convențional dar și cu recunoașteri academice¹⁹ este cu atât mai necesară, având în vedere faptul că 71% din suprafața globului este acoperită de mări și oceane în a căror adâncuri se află hrana suficientă pentru 30 de miliarde de oameni și alte resurse energetice imense²⁰.

În contextul globalizării însă, se afirmă o aliniere la mișcările complexe de creare a *marshalluhanianului* - „*satul mondial*”²¹. Teoriile *satului*

¹⁴ Dumitru Mazilu. *Dreptul mării: Tendințe și orientări contemporane*. București: Ed. Academiei, 1980; Dumitru Mazilu. *Dreptul mării: Concepte și instituții consacrate de Convenția de la Montego-Bay*. București: Ed. Lumina Lex, 2002; Dumitru Mazilu. *Dreptul mării: concepte și instituții consacrate de Convenția de la Montego-Bay - Ediția a 2-a*. București: Ed. Lumina Lex, 2006.

¹⁵ Popescu, I. Mircea, *Dreptul mării - zone de jurisdicție națională*. București: Ed. Artprint, 2000.

¹⁶ Marian, Ilie. *Dreptul mării – delimitarea spațiilor maritime*. București. Ed. Universul Juridic, 2011.

¹⁷ Comandor (rtg) Constantin Manea, Comandor dr. Marian Moșneagu. *Dreptul mării în timp de pace și de război*. București: Ed. Mica Valahie, 2011.

¹⁸ Norma de la articolul 38, litera *d* din Statutul Curții Internaționale de Justiție nu este o normă juridică internațională marginală sau cu un câmp de aplicare discutabil ci este o normă opozabilă tuturor statelor membre ale Națiunilor Unite, altfel spus, este o normă internațională opozabilă *erga omnes*. Valentin Constantin. *Idem*, p. 13.

¹⁹ Prima lucrare din România cu privire la dreptul mării a fost editată sub auspiciile Editurii Academiei Române. Vezi: Dumitru Mazilu. *Dreptul Mării*. București: Ed. Academiei Române, 1980

²⁰ Mazilu, Dumitru. *Drept Internațional Public, vol. 1*. București: Ed. Lumina Lex, 2001, p. 532; Mazilu, Dumitru. *Dreptul Mării. Concepte și instituții consacrate de Convenția de la Montego - Bay*. București: Lumina Lex, 2002, p. 13.

²¹ F. a. *Geopolitica*, Editura Glasul Bucovinei, Iași, 1994, p. 64-65. Vezi și: Constantin Anechitoae. *Geopolitica sistemelor maritime*. București: Ed. Militară & Top Form, 2008, p. 16.